

ZÁSADY KOMUNIKACE S ŽÁKEM SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Kompenzační pomůcka není plnohodnotnou náhradou zdravého orgánu.

Sluchadlo ani kochleární implantát nemůže plně nahradit nepostiženou sluchovou funkci – v místnostech a prostorách se špatnou akustikou se mnohdy vyskytují přeslechy – např. tělocvična, šatny, školní jídelna aj.

2

Při komunikaci dodržujte vzdálenost, ze které je dítě schopno slyšet.

Na žáka s těžkým sluchovým postižením nemluvte z větší vzdálenosti než **tři metry**.

Hovořte tak, aby Vám bylo vidět na ústa.

Pamatujte na to i při čtení z knihy či časopisů. Nemluvte za chůze, vždy zaujměte určitou polohu, která je vhodná pro odezírání. Neotáčejte se bokem či zády.

3

4

Mluvte přirozeně, nekřičte.

Nehovořte příliš rychle, nesnažte se přehnaně artikulovat. Nadměrný hluk může působit bolestivé pocity, porozumění řeči se tím nezlepší. Dbejte na správnou a zřetelnou výslovnost ostatních žáků ve třídě, případně odpovědi spolužáků zopakujte.

Hovořte v krátkých a jednoduchých větách.

Používejte známá slova, vyhněte se cizím výrazům, nová slova zapisujte na tabuli.

5

Kontrolními otevřenými otázkami se ujišťujte, zda došlo k pochopení vašich požadavků.

Např. neptejte se *Rozumíš?*, ale *Co / Jak / Proč ...* .
Neznámé pojmy vysvětlete, používejte názorné obrázky, předměty či předvedte určité situace tak, aby měl žák možnost pochopit požadavek a necítil se méněcenný.

6

7

Nenechávejte mluvit více dětí najednou.

Sluchově postižený žák se pak hůře orientuje a soustředí na odezírání. Děti volejte jménem, upozorníte tak sluchově postiženého žáka, na koho má soustředit svou pozornost. Dovoďte žákovi sledovat vyvolané spolužáky.

Upozorňujte na změnu činnosti.

Sluchově postižený žák by měl předem znát téma, o kterém se bude mluvit. Snažte se zabránit vzniku situací, v nichž by mělo dojít k zesměšnění sluchově postiženého žáka. Dejte mu možnost uplatnit jeho přednosti.

8

9

Taktně pomáhejte s formulací odpovědí.

U těžkých sluchových vad se objevují různé nedostatky v gramatické struktuře jazyka. Žák užívá neadekvátně zvrtná zájmena, předložky, unikají mu koncovky slov, objevuje se setřelá artikulace, narušeny jsou nejčastěji sykavky obou řad, vibranty aj.

Při vyučování uplatňujte individuální přístup.

Zohledněte hodnocení u činností závislých na sluchovém vnímání. Např. s diktátem žáka předem seznamte, případně nahradte doplňovacím cvičením. V cizím jazyce u poslechových cvičení poskytněte přepis poslechu.

10

Při vyučování počítejte s dřívějším nástupem únavy.

Odezírání a nutnost zvýšeného soustředění organismus velmi vyčerpává.

11

Při veškeré činnosti dbejte na bezpečnost sluchově postiženého žáka.

Zvýšené pozornosti je třeba věnovat při činnostech, kdy žák nemá sluchadla – jako je plavání aj.

12

Respektujte osobnostní zvláštnosti žáka.

Při jednání se sluchově postiženým žákem buďte trpěliví, pozorní a citliví.

S přihlédnutím k osobnostním zvláštnostem, potřebám, typu a stupni sluchového postižení, je třeba adekvátně upravovat podmínky inkluze.

13

Speciálně pedagogické centrum
při MŠ, ZŠ a SŠ pro sluchově postižené

Riegrova 1, 370 01 České Budějovice, tel.: 387 315 859, email: spc@sluchpostcb.cz